

Số: 38 /HD-KSNK

Hà Giang, ngày 10 tháng 02 năm 2020

HƯỚNG DẪN
PHÒNG VÀ KIỂM SOÁT LÂY NHIỄM BỆNH DỊCH VIÊM ĐƯỜNG HÔ
HẤP CẤP DO CHỦNG MỚI CỦA VI RÚT CORONA(nCoV)

Căn cứ Điều 4, Chương II của Thông tư 58/TTLT- BYT-BTNMT ngày 31 tháng 12 năm 2015 Về quy định quản lý chất thải y tế.

Căn cứ Quyết định số 181/QĐ-BYT ngày 21 tháng 01 năm 2020 về việc ban hành “Hướng dẫn tạm thời giám sát và phòng chống bệnh viêm đường hô hấp cấp do chủng mới vi rút Corona (nCoV).

Căn cứ Công văn số 495/ BYT-MT ngày 06 tháng 02 năm 2020 về việc hướng dẫn quản lý chất thải y tế và xử lý thi hài bệnh nhân tử vong do nhiễm nCoV

Căn cứ Quyết định số 16/QĐ-KCB ngày 08 tháng 02 năm 2020 của Cục quản lý Khám chữa bệnh, Bộ Y tế.

Bệnh viện Đa khoa tỉnh Hà Giang Hướng dẫn thực hiện Phòng và kiểm soát lây nhiễm dịch bệnh nCoV như sau:

I. XỬ LÝ DỤNG CỤ

1. Nguyên tắc

- Thiết bị và dụng cụ y tế chuyên dụng khi sử dụng trong chăm sóc và điều trị người bệnh tốt nhất là dùng một lần (nếu tái sử dụng phải được xử lý khử khuẩn, tiệt khuẩn theo quy định của Bộ Y tế).

- Nhân viên xử lý dụng cụ mang đầy đủ phương tiện phòng hộ cá nhân theo quy định. Mũ, áo, khẩu trang, kính, tạp dề, ủng, găng tay cao su.

2. Tại khu vực cách ly

- Chuẩn bị phương tiện:

+ Bồn rửa, nước rửa, xô chậu ngâm, bàn chải

+ Hóa chất ngâm làm sạch có chứa chất tẩy rửa enzyme

+ Hóa chất khử khuẩn mức độ trung bình Cloramin B

- Dụng cụ sau khi sử dụng phải được ngâm vào dung dịch khử nhiễm làm sạch có chứa chất tẩy rửa enzyme 15 phút sau đó cọ rửa bằng bàn chải cho sạch dụng cụ, để khô dụng cụ cho vào hộp kín và chuyển xuống khoa KSNK

- Các dụng cụ như xô, chậu của người bệnh sau khi xử lý chất thải, chất tiết phải ngâm rửa bằng dung dịch Cloramin B 0,5% hoặc Pricep T

3. Tại khoa Kiểm soát nhiễm khuẩn

Nhân viên xử lý dụng cụ mang đầy đủ phương tiện phòng hộ cá nhân theo quy định. Mũ, áo, khẩu trang, kính, tạp dề, ủng, găng tay cao su.

- Bố trí khu vực rửa riêng hoặc bồn riêng
- Ngâm khử nhiễm dụng cụ có chứa chất tẩy rửa enzyme 15 phút
- Làm sạch dưới vòi nước
- Xi khô dụng cụ
- Đóng gói, tiệt khuẩn, lưu trữ, cấp phát theo nhu cầu sử dụng.

II. XỬ LÝ CHẤT THẢI

1. Nguyên tắc chung

- Chất thải y tế trong chăm sóc và điều trị người nhiễm nCoV phát sinh từ các khu vực theo dõi, cách ly, chăm sóc, điều trị người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm nCoV tại cơ sở y tế là chất thải lây nhiễm và phải được quản lý theo đúng quy định tại Thông tư liên tịch số 58/2015/TTLT-BYT-BTNMT ngày 31/12/2015 của Bộ Y tế và Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định về quản lý chất thải y tế và các văn bản có liên quan.

- Đảm bảo không phát tán mầm bệnh trong quá trình thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải y tế; đảm bảo an toàn cho nhân viên y tế, người bệnh, người nhà và người tham gia quản lý chất thải y tế.

- Nhân viên y tế và người tham gia quản lý chất thải y tế, vệ sinh môi trường phải được trang bị đầy đủ phương tiện bảo vệ cá nhân phù hợp.

2. Thực hiện

2.1. Chất thải rắn phát sinh từ khu vực theo dõi, cách ly, chăm sóc, điều trị người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm nCoV được quản lý như sau:

- Chất thải phát sinh từ khu vực theo dõi, cách ly, chăm sóc, điều trị người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm nCoV được phân loại ngay vào thùng đựng chất thải lây nhiễm màu vàng có nắp đậy, có lót túi màu vàng và có biểu tượng cảnh báo chất thải có chứa chất gây bệnh.

- Trước khi thu gom, túi đựng chất thải phải buộc kín miệng túi và tiếp tục bỏ vào túi đựng chất thải lây nhiễm thứ 2, buộc kín miệng túi, thu gom vào thùng đựng chất thải lây nhiễm. Thùng đựng chất thải lây nhiễm màu vàng phải có thành cứng, có nắp đậy kín, có lắp bánh xe đẩy, bên ngoài thùng có dán dòng chữ **“CHẤT THẢI CÓ NGUY CƠ CHỨA nCoV”**.

- Thùng đựng chất thải lây nhiễm tại nơi lưu giữ tạm thời phải được đậy nắp kín, bảo đảm không bị rơi, rò rỉ chất thải.

- Thu gom về khu lưu giữ tập trung để xử lý ít nhất 2 lần/ngày.

- Xử lý chất thải lây nhiễm bằng biện pháp sau:

+ Xử lý ngay trong ngày bằng lò vi sóng

2.2. Đối với chất thải là chất tiết đường hô hấp, dịch tiết cơ thể (đờm, rãi, dịch mũi họng, dịch phế quản, dịch dẫn lưu,...), phân, nước tiểu của người bệnh

nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm nCoV phải được xử lý triệt để bằng hóa chất khử khuẩn Cloramin B 1,25% với tỉ lệ 1:1 ít nhất 10 phút sau đó đổ vào bồn cầu. Thực hiện ngay việc lau khử khuẩn bề mặt bề tiêu, bề tiêu bằng khăn tẩm hóa chất khử khuẩn Cloramin B 0,5% sau mỗi lần đổ chất thải là phân, nước tiểu, dịch tiết cơ thể.

2.3. Đối với nước thải y tế: Vận hành hệ thống xử lý nước thải y tế, đặc biệt lưu ý việc khử khuẩn nước thải y tế trước khi xả ra môi trường.

2.4. Mẫu bệnh phẩm, dụng cụ đựng, dính mẫu bệnh phẩm; chất thải dính mẫu bệnh phẩm của người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm nCoV phát sinh từ các phòng xét nghiệm phải được xử lý sơ bộ bằng thiết bị hấp. Sau khi xử lý sơ bộ, chất thải được phân loại, thu gom, xử lý tiếp như chất thải lây nhiễm.(nếu không có thiết bị hấp phải cho vào 2 lần túi màu vàng buộc kín trước khi vận chuyển về khu tập trung).

III. XỬ LÝ ĐỒ VẢI

Không giữ, đổ, đếm đồ vải thu gom từ quá trình chăm sóc và điều trị người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm nCoV

Nhân viên thu gom đồ vải bản phải mang đầy đủ phương tiện phòng hộ cá nhân theo quy định và thực hiện vệ sinh tay sau khi kết thúc công việc

- Đồ vải trong buồng bệnh/khu vực cách ly phải được thu gom vào túi màu vàng chống thấm và đặt trong thùng có nắp đậy kín và buộc kín trước khi di chuyển đến nhà giặt.

- Đồ vải dùng một lần: Áo choàng, mũ, khẩu trang, bao dày đều được bỏ vào túi màu vàng và cho vào thùng có nắp đậy và buộc chặt miệng túi khi chuyển xuống nhà lưu giữ chất thải y tế lây nhiễm để tiêu hủy

- Tất cả túi đựng đồ vải khi chuyển ra ngoài phải cho vào một bao khác rồi chuyển nhà giặt, bao ghi nhãn đồ vải người bệnh nCoV

- Tại nhà giặt: Đồ vải sau khi thu gom về phải được giặt ngay theo chế độ giặt nước nóng 70⁰C và hóa chất zaven, xà phòng. Đồ vải sau khi giặt xong phải được sấy khô là phẳng và lưu giữ trong tủ kín khô ráo.

IV. XỬ LÝ DỤNG CỤ ĂN UỐNG

Nhân viên thu gom đồ phải mang đầy đủ phương tiện phòng hộ cá nhân theo quy định và thực hiện vệ sinh tay sau khi kết thúc công việc

- Dụng cụ đựng thức ăn nước uống dùng riêng cho mỗi người bệnh, thu gom xử lý riêng cho từng người bệnh.

- Tốt nhất là sử dụng dụng cụ đựng ăn uống một lần rồi bỏ kể cả thức ăn thừa (các dụng cụ, thức ăn thừa phải được bỏ vào túi màu vàng xử lý như chất thải lây nhiễm)

- Trường hợp các dụng cụ tái sử dụng phải được xử lý ngâm vào dung dịch Clo 0,05% hoặc đun sôi 10 phút (thức ăn thừa phải được bỏ vào túi màu vàng xử lý như chất thải lây nhiễm)

V. VỆ SINH MÔI TRƯỜNG

1. Khu vực theo dõi, cách ly, chăm sóc, điều trị người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm nCoV phải được khử khuẩn bề mặt, đặc biệt nền nhà, tay nắm cửa, giường bệnh, tủ đầu giường và bề mặt đồ dùng cá nhân của người bệnh bằng hóa chất khử khuẩn Cloramin B 0,5%. (hoặc PricepT 01 viên pha 10 lít nước) ngày 02 lần và khi cần.

2. Những đám máu hoặc các chất thải, chất tiết sinh học như chất nôn, phân có trên các bề mặt môi trường phải được loại bỏ ngay bằng cách lau khăn tẩm hóa chất khử khuẩn Cloramin B 1,25% (hoặc Pricep T 04 viên pha 10 lít nước). Khăn lau sau sử dụng được thu gom, xử lý như chất thải lây nhiễm.

Lưu ý: Các dụng cụ vệ sinh như bông lau sàn, khăn lau các vật dụng sau khi thực hiện vệ sinh xong tại khu vực theo dõi, cách ly, chăm sóc, điều trị người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm nCoV được xử lý như chất thải lây nhiễm.

Các dụng cụ đựng chất thải rắn phải được rửa sạch và khử khuẩn bằng Cloramin B 0,5% hoặc PricepT 01 viên pha 10 lít nước ngày 02 lần hoặc khi cần.

VI. VỆ SINH PHƯƠNG TIỆN VẬN CHUYỂN

Nhân viên y tế mang phương tiện phòng hộ cá nhân theo quy định và làm theo các bước sau;

Bước 1: Pha hóa chất đúng quy định (Cloramin 0,05%) và đựng trong các bình tại khu vực xử lý

Bước 2: Thu gom rác thải vào túi, thùng màu vàng và gói buộc kín ghi rõ chất thải bệnh nhân nCoV

Bước 3: Lau hóa chất lên tất cả các bề mặt phương tiện vận chuyển, để ít nhất 10 phút sau đó lau lại với xà phòng và nước sạch, lau khô hoặc xì khô

Khi có sự cố tràn đổ máu, dịch cơ thể trước tiên phải dùng khăn giấy thấm dùng một lần tẩm Clo 0,5% khu trú và loại bỏ, dùng khăn tẩm dung dịch Clo 0,5% phủ lên khu vực tràn đổ 10 phút sau đó lau sạch lại với dung dịch Clo 0,5%

Bước 4: Sau khi kết thúc công việc phương tiện phòng hộ cá nhân cho vào thùng túi màu vàng buộc kín chuyển xuống khu xử lý rác thải, vệ sinh tay theo quy định.

Chú ý: Ô tô đi đến các vùng dịch về phải được phun bằng dung dịch khử khuẩn Clo 0,05% các vị trí thân, lốp, gầm xe.

VII. XỬ LÝ THI HÀI (NẾU CÓ)

- Đảm bảo các phương tiện vệ sinh tay, trang phục phòng hộ cá nhân
- Áp dụng và thực hiện triệt để phòng ngừa chuẩn theo đường giọt bắn và tiếp xúc
- Chỉ nhân viên có nhiệm vụ và người nhà được hướng dẫn mới được tham gia xử lý thi hài
- Đảm bảo không phát tán mầm bệnh

- Chuyển người bệnh cách ly khác sang buồng khác trước khi xử lý thi hài
- Không vận chuyển bất cứ vật dụng gì ra khỏi buồng bệnh khi chưa được khử khuẩn
- Cấm không cho người nhà, người không có nhiệm vụ vào buồng bệnh
- Thi hài được khám liệm càng sớm càng tốt trong vòng 24h
- Cô lập tử thi theo các bước sau
 - + Bọc kín tử thi bằng túi đựng thi hài, sử dụng vật liệu chống thấm lót bên trong nếu có nguy cơ thấm dịch tiết ra ngoài
 - + Phun khử khuẩn bên ngoài lớp túi thứ nhất bằng dung dịch hóa chất khử trùng có Clo với nồng độ 1,0% (10.000ppm) Clo hoạt hóa, để khô. Thực hiện tương tự với lớp túi đựng tử thi thứ hai, thứ ba. Túi đựng tử thi phải bằng vật liệu chống thấm, không trong suốt, chắc chắn, không dễ bị đục/thủng, thành túi có độ dày $\geq 150\mu\text{m}$; Khóa kéo phải kín và chắc chắn.
 - + Trường hợp không có túi đựng tử thi, bọc kín tử thi bằng 02 lớp vải cotton dày, sau đó bọc kín tử thi bằng 03 lớp ni-lon. Sử dụng vật liệu chống thấm lót bên trong lớp ni-lon thứ nhất để hạn chế rò rỉ dịch cơ thể ra bên ngoài. Phun khử khuẩn bên ngoài lớp ni-lon thứ nhất bằng dung dịch hóa chất khử trùng có Clo với nồng độ 1,0% (10.000ppm) Clo hoạt hóa, để khô và dán kín.
- thực hiện tương tự với lớp thứ 2 và thứ 3
 - + Sau khi đóng kín túi đựng tử thi, sử dụng thẻ hoặc miếng dán có biểu tượng nguy hại sinh học (theo mẫu trong Thông tư số 58/TTLT- BYT-BTNMT về quản lý chất thải y tế ở bên ngoài túi)
 - + Trải một chiếc vải trải giường sạch lên xe chở tử thi, đặt tử thi lên trên tấm vải sạch, đi tới gần cửa buồng bệnh và tháo bỏ phương tiện phòng hộ cá nhân (để đồ tháo bỏ ở phía trong buồng bệnh), khử khuẩn tay và ra ngoài buồng bệnh.
 - + Nhân viên nhà đại thể mang đủ phương tiện phòng hộ tiếp nhận thi hài bên ngoài buồng bệnh, vận chuyển tử thi về nhà đại thể. Phun khử khuẩn trước khi chuyển đi.
- Khử khuẩn lại toàn bộ buồng bệnh, hành lang sau khi xử lý.
- Trong suốt thời gian kể từ khi người bệnh tử vong tới khi mang tử thi ra khỏi buồng bệnh, nhân viên y tế tại khoa có người bệnh tử vong cần giám sát nhắc nhở mọi đối tượng vào buồng bệnh phải thực hiện đúng quy định về cách ly phòng ngừa lây nhiễm
- Vận chuyển tử thi về nhà đại thể
 - + Nhân viên y tế trong suốt quá trình vận chuyển tử thi phải mang đầy đủ phương tiện PHCN (khẩu trang ngoại khoa, găng tay, áo choàng giấy, mũ, ủng)
 - + Ngay sau khi đưa tử thi vào phòng lưu giữ, nhân viên nhà đại thể vận chuyển tử thi phải tiến hành phun khử khuẩn xe vận chuyển tử thi bằng dung dịch có nồng độ 1,0% (10.000ppm) Clo hoạt hóa để trong vòng 30 phút, sau đó tháo

bỏ phương tiện phòng hộ cá nhân theo đúng trình tự, thải bỏ các phương tiện này vào túi nilon màu vàng, rửa sạch tay và vệ sinh cá nhân trước khi thực hiện các nhiệm vụ khác.

- Khâm liệm tử thi

+ Quá trình khâm liệm phải tuân theo quy trình đặc biệt đối với bệnh dịch nguy hiểm:

+ Thực hiện khâm liệm càng sớm càng tốt.

+ Khâm liệm tử thi phải được thực hiện tại Nhà Tang lễ bệnh viện. Hạn chế tối đa số người tham gia khâm liệm

+ Người trực tiếp tham gia khâm liệm phải mang đầy đủ phương tiện phòng hộ cá nhân (khẩu trang ngoại khoa, găng tay, áo choàng giấy, mũ, ủng). Khử khuẩn tay bằng dung dịch chứa cồn và rửa sạch tay bằng xà phòng.

+ Tuyệt đối không để người nhà người bệnh thăm viếng tử thi trong suốt thời gian lưu giữ cho tới khi khâm liệm xong

- Quy trình khâm liệm tử thi:

+ Lót một tấm vải nilon lớn đủ để bao bọc tử thi dưới đáy quan tài. Để một sàng dày tấm hóa chất Clo 1,0% (10.000ppm) xuống đáy.

+ Đặt bao thi hài lên trên lớp vải bột

+ Gói kín thi hài bằng tấm vải nilon đã lót phía dưới

+ Đóng kín quan tài. Kiểm tra và dán kín các khe hở của quan tài (nếu có) bằng băng dính không thấm nước.

- Thực hiện phun khử khuẩn toàn bộ bề mặt buồng khâm liệm và bề mặt quan tài bằng Cloramin B 1,0%

+ Tháo các phương tiện phòng hộ cá nhân (khẩu trang ngoại khoa, găng tay, áo choàng giấy, mũ, ủng) và thải bỏ vào túi nilon màu vàng

+ Khử khuẩn tay bằng dung dịch chứa cồn và rửa sạch tay bằng xà phòng

+ Tắm vệ sinh thân thể trước khi thực hiện các nhiệm vụ khác

- Thăm viếng

+ Hạn chế người vào viếng. Mọi người vào viếng phải mang khẩu trang ngoại khoa, không đụng chạm vào quan tài và khử khuẩn tay bằng dung dịch cồn sau khi viếng

Không vận chuyển thi hài ra ngoại tỉnh. Chuyển thi hài người bệnh bằng xe ô tô chuyên dụng thẳng tới nơi hỏa táng. Người nhà người bệnh không được lên xe chuyển thi hài. Nhân viên lái xe chuyển thi hài phải mang đầy đủ phương tiện phòng hộ cá nhân.

- Chỉ mai táng trong trường hợp không hỏa táng được

Trên đây là Hướng dẫn phòng và kiểm soát lây nhiễm bệnh dịch viêm đường hô hấp cấp do chủng mới vi rút corona (nCoV). Đề nghị các khoa, phòng có liên quan và Công ty vệ sinh môi trường Hoàng Yên nghiêm túc thực hiện. /.

Nơi nhận:

- Ban Giám đốc (Báo cáo);
- Đăng Website BV;
- Công ty VSMT Hoàng Yên;
- Lưu VT.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Quốc Dũng

